

SERVEIS PROFESSIONALS PER A L'EXECUCIÓ DEL PROJECTE D'ACOLLIDA COMUNITÀRIA DE L'ALUMNAT NOUINGUT ALS IES DE MENORCA

TERMES DE REFERÈNCIA PER A LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS PROFESSIONALS PER A L'EXECUCIÓ DEL PROJECTE

Context

El Fons Menorquí de Cooperació (FMC) és una entitat sense ànim de lucre constituïda l'any 1993. Està formada per les administracions públiques de Menorca i vuit ONGD, que conjuntament desenvolupen les polítiques de cooperació a l'illa, a través de l'impuls, finançament i realització d'accions i projectes.

La seva raó de ser és la de contribuir al canvi *glocal* (des d'allò local a allò global) promovent projectes i accions que afavoreixin la construcció d'un món més just, solidari, equitatiu i sostenible.

Els nostre treball s'articula a partir de dos tipus d'iniciatives:

- **Cooperació per al desenvolupament (CD), educació per a la ciutadania global (ECG) i desenvolupament local (DL)** a través del finançament de projectes aliens i propis.
- **Sensibilització ciutadana** per al foment de la solidaritat i la defensa dels drets humans.

El FMC entén l'ECG com un dels eixos vertebradors per a la transformació social. Treballam per promoure una ciutadania crítica, responsable, compromesa i activa, personalment i col·lectivament, amb la transformació de la realitat global i local.

El Fons proposa i desenvolupa les polítiques de cooperació a Menorca, a través de l'impuls, el finançament i la realització d'accions i projectes. El Fons pretén fer front als reptes globals que incideixen en l'àmbit local. La seva raó de ser és contribuir al canvi global perquè les poblacions més desfavorides puguin assolir un desenvolupament sostenible i l'exercici ple dels seus drets.

Dins una de les seves línies estratègiques, el Fons afavoreix la cohesió social mitjançant l'educació per a la ciutadania global i iniciatives que afavoreixin la convivència (ODS 10 objectiu 2. Potenciar la convivència inclusiva, sostenible i de manera planificada). També promou una ciutadania crítica, responsable, compromesa i activa, personalment i col·lectiva, amb la transformació de la realitat global i local per construir un món més just, més equitatiu i més respectuós amb la diversitat i amb el medi ambient, en el qual totes les persones puguem

desenvolupar-nos lliurement i satisfactòriament. Entenem l'ECG com un procés socioeducatiu continuat.

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, amb els objectius d'eradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia i posar fre al canvi climàtic, entre altres. Aquesta agenda marcarà l'acció global per al desenvolupament fins a l'any 2030 i, conjuntament amb la resta d'agendes tant locals com globals, configura un full de ruta d'actuació que s'ajusta plenament a la raó de ser del Fons Menorquí i a la seva trajectòria, d'ençà la seva creació l'any 1993.

Títol del projecte

@collim. Connectam iguals i diferents. *L'acollida comunitària de l'alumnat nouvingut als IES de Menorca*

Descripció del projecte

Els IES de Menorca tenen, actualment, grans dificultats per atendre els alumnes nouvinguts d'incorporació tardana i ens han traslladat al Fons Menorquí la seva inquietud en relació a aquesta realitat.

Els centres, tot i que disposen d'un protocol d'acollida, no tenen recursos suficients per fer aquesta feina al centre educatiu. La diversitat d'alumnes nouvinguts d'incorporació tardana és heterogènia (diferents països, cultures, llengües...) i és necessària també una feina amb les famílies que ara mateix no es fa. Igualment, també es veu la necessitat d'una major coordinació entre els diferents serveis de la comunitat i municipis implicats perquè el procés d'adaptació i inserció d'aquest alumnat sigui òptim.

L'ACOLLIDA, UN REPTE PER ALS CENTRES EDUCATIUS

Des de fa ja uns quants anys, l'escola està vivint un procés intens d'incorporació d'al·lots i al·lotes que venen d'altres països. Aquest fet, conseqüència lògica de l'increment de la població estrangera que viu Menorca, planteja al sistema educatiu uns reptes molt importants, ja que les dificultats per aconseguir l'objectiu social que persegueix l'educació, d'entrada, augmenten a causa de:

- La diversitat cultural d'aquests joves i de les seves famílies.
- La pluralitat de llengües entre els escolars i sobretot el desconeixement del català, llengua vehicular en l'educació, d'aquest alumnat.
- La gran variació de coneixements adquirits prèviament per l'alumnat.
- Les diferents expectatives tant del jovent com de la seva família.
- Les variades situacions de l'entorn familiar en contextos migratoris.

Tot això genera un cúmul de circumstàncies que, emmarcades a l'interior d'una aula, poden esdevenir paralitzants si no es disposen humans, econòmics i normatius adequats.

L'escola no pot afrontar sola aquestes noves realitats. Resulta irreal confiar que els centres educatius podran resoldre un repte tan complex com aquest sense la implicació de tota la societat.

Aquesta premissa és fonamental per evitar que tota la responsabilitat de l'èxit o el fracàs escolar se centri a dins de l'escola. La gestió de la diversitat, i principalment el procés d'acollida l'alumnat nouvingut, no s'hauria de deslligar mai del procés d'acollida que ofereix la societat de l'entorn.

La realitat de les vides dels centres educatius de secundària és variada i les intervencions en acollida poden ser més normalitzadores o específiques, segons el Projecte Educatiu de Centre que tenen. La majoria de centres optimitzen els recursos per donar atendre les necessitats d'aquest perfil d'alumnat. Tanmateix, els recursos acostumen a ser insuficients: manca de recursos humans, manca d'espais (i més en els darrers anys a causa de la pandèmia), manca de professorat amb hores disponibles, quadratures horàries complicades amb l'assistència a les classes ordinàries, alumnat amb diferents edats i nivells d'aprenentatge, materials didàctics poc adequat, dificultats de coordinació amb serveis de suport externs, etc.

Una de les finalitats de l'educació secundària obligatòria és fomentar la consciència de pertànyer a la comunitat de les Illes Balears i contribuir al coneixement i a la valoració del patrimoni lingüístic, històric, artístic, cultural i ambiental propi. Els principals instruments d'integració social i d'adquisició de valors compartits són el reconeixement i l'estima de la cultura i de la llengua de la nostra Comunitat, des del respecte, el reconeixement i l'interès pels trets culturals i lingüístics d'altres indrets. No obstant, el coneixement de la llengua no és l'únic factor que cal tenir en compte (tot i que n'és un dels més importants).

Si realment es defensa la igualtat d'oportunitats per a aquest alumnat nouvingut, si es vol aconseguir un model educatiu que cerqui l'èxit docent d'aquest jovent i que sigui integrador s'han de fer una aposta decidida en dues línies:

1) habilitar els recursos econòmics necessaris que permetin poder comptar amb els recursos humans suficients .

2) implicar la comunitat i impulsar una major coordinació fora del centre escolar, que complementi la tasca d'acollida i treballi de forma transversal els aspectes interculturals a tenir en compte perquè aquests joves tinguin les mateixes oportunitats a la seva vida.

Encàrrec de feina

Contractació de serveis professionals per a l'execució del projecte, que cerca reforçar la gestió de l'acollida de l'alumnat nouvingut d'incorporació tardana als IES de Menorca, en aquest cas, a l'IES Biel Martí de Ferreries, a partir d'una proposta amb perspectiva

comunitària i intercultural. La iniciativa pretén ser complementària als recursos que la Conselleria d'Educació de la Comunitat de les Illes Balears, té a disposició dels centres educatius de l'illa.

Descripció de l'encàrrec de feina/treball a desenvolupar:

Aquest projecte pretén agafar com a marc teòric d'intervenció per una banda, l'educació intercultural i, d'altra banda, l'Educació 360, perquè incorporin la cohesió social, la comunitària i la interculturalitat que, juntament amb la llengua, són els pilars bàsics per a una actuació integral.

L'Educació 360 basa la seva estratègia en la connexió dels agents que treballen en l'àmbit educatiu: administracions, instituts, famílies, equipaments culturals, esportius, entitats..., ja que el treball conjunt i participat multiplica les possibilitats d'aprenentatge al territori per a tots els infants i joves.

Tots els infants i joves, independentment del seu entorn social i econòmic, mereixen una educació que els proporcioni els coneixements i les competències necessàries per construir trajectòries vitals exitoses. Perquè això passi és important que tothom tingui accés a oportunitats d'aprenentatge en condicions d'equitat i a la igualtat d'oportunitats pel que fa a la quantitat i qualitat de temps educatiu. Però l'escola no pot proporcionar en exclusiva tots els entorns educatius i d'aprenentatge que necessiten tots els al·lots i al·lotes per assolir l'èxit educatiu entès en un sentit ampli (èxit acadèmic, personal i social). Tampoc no és al seu abast vèncer els contextos familiars i socioeconòmics desfavorits ni eliminar les desigualtats socials.

D'altra banda, i cada vegada més, una part molt important dels aprenentatges es donen fora dels centres educatius. Si ens fixam en com es produeix l'aprenentatge, podem veure que no es limita a un espai o un temps determinats sinó que es dona en diferents espais i moments: dins i fora de l'escola, en entorns presencials i virtuals, en espais formals i informals. Per aconseguir més i millors oportunitats d'aprenentatge per a tothom és necessari que aquests diferents aprenentatges es complementin i estiguin coordinats entre si, per tal de crear entre tots un projecte educatiu comú. A això s'afegeix el fet que no tothom té accés a les mateixes oportunitats educatives que es donen fora de l'escola, i que aquestes poden variar molt en funció de la família o del territori.

L'acció comunitària cerca, doncs, treballar objectius col·lectius orientats a una triple finalitat: l'apoderament, la millora de les condicions de vida i la inclusió i/o l'enfortiment de les relacions democràtiques entre els col·lectius.

D'altra banda, el projecte vol tenir en compte l'educació intercultural. A les societats actuals, la qüestió de la integració ja no pot plantejar-se en termes genèrics, com si els immigrants

s'incorporessin a societats ben cohesionades amb anterioritat a la seva arribada. La pregunta que ens hem de fer no és "com els immigrants s'integren o no a la societat" sinó que la pregunta a fer seria més bé "com unes persones determinades, que estan immerses en processos de canvi permanent, s'incorporen a uns segments socials i pobles concrets, que també van canviant com a conseqüència de la pròpia dinàmica interna..."

La inclusió mai pot anar en una sola direcció, i una pràctica inclusiva no consisteix a esperar que aquell que arriba (l'alumnat nouvingut), sigui el que activament desenvolupi tota la feina al voltant del procés d'integració. A més, aquest alumant, sol viure situacions diverses i en la majoria de casos complexes. Des de les dificultats personals amb les quals es troben, el sistema educatiu ha de suposar una facilitat a la inclusió, i no tot el contrari.

Es tracta d'apostar per una convivència sincera entre cultures i deixar de banda l'assimilació imposada de la cultura dominant (no lingüísticament parlant), per aconseguir identitats culturals diverses. Això passa pel reconeixement i la comprensió d'altres cultures i apreciar la diversitat cultural i ideològica com un factor enriquidor de la nostra societat (i que s'ha de tenir en compte a l'hora de planificar qualsevol acció d'acollida). Tot aquest procés implica transformar i implicar tota la comunitat educativa (pares, professors, alumnat, conserges...)

L'educació intercultural no s'ha de plantejar com una qüestió que només afecta aquells centres amb alumnat de diferent procedència cultural, sinó que és un element fonamental del currículum de tot l'alumnat, ja que posa de manifest la necessitat de treballar per construir un model de societat obert i més democràtic, respectuós amb els drets de les minories.

El model d'educació intercultural pretén preparar els i les estudiants per viure en una societat on la diversitat cultural es reconeix com a legítima, que considera la llengua materna com una adquisició i un punt important per a tot l'aprenentatge escolar. En aquest model, el pluralisme cultural està present en els programes escolars i en el projecte educatiu amb l'objectiu de desenvolupar en els i les estudiants el gust i la capacitat de treballar en la construcció d'una societat on les diferències culturals es considerin una riquesa comuna i no un factor de divisió. Així, l'educació intercultural és duta a terme amb totes les persones i no sols amb el col·lectiu immigrant. La incorporació de la perspectiva intercultural promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat i, en el cas de Menorca, també promou l'ús de la llengua catalana i castellana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats. En aquest sentit, la incorporació a les aules d'alumnat d'origen estranger ofereix una bona oportunitat per construir una visió del món més d'acord amb la realitat present, respectant i valorant les diferències i ressaltant allò que ens fa més iguals que diferents.

Objectiu general

Objectiu general:

- Aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana.

Objectius específics

- Donar coherència entre les accions dels diferents agents educatius que operen en un territori, tant si pertanyen a l'educació formal com a la no formal o la informal. Complementarietat amb els recursos de la Conselleria d'Educació.
- Afavorir el procés d'inclusió educativa i social dels alumnes, promoure el sentiment de pertinença al centre i a la comunitat. Implicar la comunitat educativa, els recursos de l'entorn i els serveis externs en la promoció de la interculturalitat i convivència ciutadana.
- Apropar el centre educatiu a les famílies dels alumnes, millorar la comunicació del centre amb les famílies i fomentar-ne la participació al centre
- Implicar les famílies en el seguiment de la formació dels seus fills. Les AMPA tenen un paper destacat en el món associatiu com a element clau per promoure la implicació de les famílies en els centres educatius. És important facilitar la coordinació entre les diferents AMPA a fi de dinamitzar i implicar les famílies en el fet educatiu des d'una perspectiva comunitària.
- Coordinar-se amb els serveis externs, notificar-los els casos detectats i realitzar intervencions conjuntes.

Instrument regulador

Conveni entre el Fons i l'entitat o persona que executarà el servei.

Durada del treball

12 mesos aprox. Jornada completa de dedicació al projecte, horari partit.

Dotació de la convocatòria

La partida per a la contractació d'aquest servei tècnic està dotada amb 35.263,19 €

Inici

10 d'octubre de 2022

Lloc del treball

- Oficina del Fons Menorquí de Cooperació/Teletreball
- Desplaçament al centres educatius
- Desplaçaments als recursos comunitaris i socials (associacions, serveis socials, entitats, etc.)

Requisits i perfil

Formació

- Titulació universitària o grau, preferiblement de l'àrea de ciències socials i/o humanitats (magisteri, pedagogia, educació social, sociologia, treball social, psicologia social o educativa).

Experiència

- Experiència prèvia com a docent o com a tècnic d'intervenció comunitària (coneixement de la diversitat cultural de les persones i famílies nouvingudes, etc)
- Coneixements en el seguiment tècnic de projectes educatius (programació i planificació de les activitats previstes per a la consecució del objectius del projecte, Programació, disseny i execució d'activitats de sensibilització, tallers formatius, etc.

Es valorarà:

- Tenir el Màster Universitari en Formació del Professorat
- Coneixement de l'entorn associatiu de Menorca.
- Tenir coneixements i/o experiència en el desenvolupament de projectes d'aprenentatge i servei.
- Coneixement d'altres llengües estrangeres.
- Experiència i coneixements de treball en xarxa amb serveis municipals i agents socials.
- Bona comunicació i habilitats per redactar documents i informes.
- Coneixement a nivell d'usuari de processadors de text, fulls de càlcul, correu electrònic, disseny de presentacions digitals. Maneig de xarxes socials i altres plataformes digitals.
- Capacitat creativa i imaginativa.
- Flexibilitat i capacitat de resolució d'imprevistos.
- Habilitats comunicatives i expositives per elaborar presentacions i organitzar reunions i trobades amb diferents agents.
- Formació complementària en identificació, formulació, disseny i planificació de projecte d'educació per a la ciutadania global.

Tasques a desenvolupar

Algunes funcions o tasques a realitzar:

- **Canalitzar el procés d'incorporació de l'alumnat nouvingut al centre**, atendre les seves necessitats, escoltar-lo i informar-lo de forma precisa sobre tot allò que necessiti; oferir als nous alumnes i a les seves famílies una explicació clara de com s'organitza i funciona el centre; facilitar la seva participació i inserció en la comunitat. Atendre l'alumnat immigrant que s'incorpora als centres, principalment d'aquells que estan en una situació sociocultural desfavorida i que no disposen d'ajut en l'entorn familiar. Canalitzar el procés d'incorporació de l'alumnat nouvingut al centre, atendre les seves necessitats, escoltar-lo i informar-lo
- **Impartir formació sobre educació intercultural**. Perquè el professorat assoleixi competències interculturals, és necessari que rebi formació. Normalment el professorat no ha rebut formació inicial, ni tampoc en les modalitats de formació permanent, una preparació específica per elaborar vertaders currículums interculturals. Aquesta transformació del professorat s'hauria de promoure des de cada centre (ser un aspecte habitual i natural dins la filosofia del centre). La formació es podria encarregar a entitats expertes en el tema.
- **Atendre i acollir la família nouvinguda en el sistema educatiu de Balears**: informar sobre l'oferta educativa i del funcionament del sistema educatiu, característiques dels centres, drets i deures de la família, ajudar a tramitar la documentació per realitzar la matrícula, informar sobre ajuts i beques, AMPIMAS, materials escolars imprescindibles, etc. Treballar amb els pares i mares de l'alumnat perquè puguin participar del procés d'acollida del centre (intèrprets, suports puntuals, acompanyaments, coneixement de la comunitat,...). Això es podria fer a través de grups de voluntariat, entitats del territori, associacions veïnals, etc...
- **Complementar i millorar (durant l'experiència pilot) el protocol d'acollida basat en l'experiència pràctica...** que no sigui un protocol teòric, sinó que tingui en compte els recursos (principalment humans) de cada centre per tal que tingui una implementació efectiva.
- **Acompanyament del l'alumnat i la seva família als diferents recursos socials, culturals i/o esportius disponibles de la comunitat**
- **Implicació en la dinamització de les activitats extraescolars i complementaries**, en estreta relació amb l'AMPIMA. Acompanyament durant l'inici del contacte, amb els espais estructurals extraescolars que hi ha al municipi.
- **Referent per a l'equip docent** en allò que es refereix al coneixement i anàlisi dels contextos socials (problemàtiques social d'integració, entorn, recursos, etc.). Ha de ser el responsable i nexa en l'acompanyament entre l'educació no formals i el centre educatiu.

- **Responsable de l'àrea de relació i coordinació amb institucions, atenció social primària, salut,** i altres agents socioeducatius externs al centre escolar.
- **Paper mediador** tant en el marc del centre de secundària (conflictes derivats de la relació entre alumnes i del treball en l'aula, com amb l'entorn familiar de determinats alumnes.
- **Fer seguiment del procés** d'adaptació de l'alumne al centre.
- **Coordinar les actuacions amb l'educador/a del municipi** i els Serveis Socials o altres serveis específics. Dur a terme actuacions de centre coordinades i complementàries amb els plans d'acollida municipals (si n'hi ha)
- **Afavoriment d'actuacions comunitàries** per prevenir l'absentisme i dur a terme actuacions per a la reducció de desigualtats en l'accés a diferents tipus d'activitats i suport d'activitats de lleure que fomentin la interacció i la convivència.
- **Proporcionar la informació, orientació i suport necessari a les famílies,** especialment a aquelles amb dificultats específiques. Afavoriment de la participació de l'alumnat i de les seves famílies en activitats de fora escola.

Productes i documentació a entregar

- Memòria amb les propostes i projectes. Proposta tècnica educativa i pla de feina
- Pressupost
- Calendari o cronograma d'execució del projecte
- Currículum
- Informe de monitoratge i seguiment del projecte
- Avaluació final projecte
- Calendari de les activitats previstes
- Redacció article amb el desenvolupament del projecte pilot per l'anuari d'educació

Valoració

CRITERIS DE VALORACIÓ (100)

CRITERIS DE VALORACIÓ (100)		
PROPOSTA TÈCNICA	S'ha de lliurar una proposta tècnica de projecte i com es desenvoluparà la tasca encomanada.	60
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Qualitat de la metodologia proposada i del pla de treball, que posi de manifest els coneixements i aplicació de les tècniques emprades per a la consecució dels resultats (30 punts)	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proposta educativa innovadora per treballar l'equitat de gènere i la interculturalitat al centre(10 punts) ▪ Calendari aproximat del pla de treball i les activitats previstes durant el curs escolar (10 punts) ▪ Pressupost desglossat (10 punts)	
EXPERIÈNCIA	<ul style="list-style-type: none"> • Experiència prèvia en formulació, execució i avaluació de projectes d'Educació formal o no formal , d'ECG, EpTS, EpD i/o docència en centres de secundària. (10 punts) ▪ Coneixement en el seguiment tècnic, programació, planificació d'activitats, etc. de projectes d'educació formal, d'Educació per a la Ciutadania Global, projectes d'interculturalitat, etc. (5 punts) ▪ Programació i disseny d'activitats de sensibilització i realització de tallers formatius per a l'alumnat i/o professorat (10 punts)	25
FORMACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Titulació universitària o grau, preferiblement de l'àrea de ciències socials i/o humanitats: pedagogia, educació social, sociologia, treball social, psicologia social o educativa (10 punts) ▪ Formació en interculturalitat i/o equitat i perspectiva de gènere (5 punts)	15

Justificació i seguiment del projecte

L'entitat/persona física a la qual el Fons atorgui finançament per al projecte haurà de presentar la següent documentació per justificar-ne l'execució:

- Una memòria tècnica i econòmica final corresponent a les activitats realitzades, en el termini d'un mes després de l'acabament del projecte.

No s'acceptaran justificants econòmics anteriors a la data d'aprovació del projecte.

Tota la documentació haurà d'estar redactada en català.

El Fons té dret a reclamar aclariments i més informació sobre els informes presentats fins a un any després de presentar aquests informes.

En cas de no poder presentar cap informe en el període indicat, l'entitat / persona física haurà de presentar un escrit que justifiqui el retard en l'execució del projecte.

Obligacions de la part contractada

1. L'entitat / persona física finançada ha de notificar la data d'inici del projecte al Fons Menorquí de Cooperació d'acord amb els terminis establerts en el conveni.
2. Comunicar, en cas que sigui necessari, qualsevol reformulació de les activitats, pressupost o cronograma.
3. L'entitat / persona física ha de fer un bon ús del finançament que es concedeixi i en cap cas es podrà desviar per a cap altra finalitat sense l'aprovació prèvia i motivada del Fons.
4. L'entitat / persona física s'ha de fer responsable de l'execució del projecte i de garantir la tasca de seguiment i control, així com de presentar els informes i justificacions dins els terminis establerts en el conveni.
5. L'entitat / persona física ha de comunicar al Fons Menorquí qualsevol canvi que afecti els elements de la planificació del projecte.
6. L'entitat / persona física haurà de reintegrar l'import rebut, parcialment o totalment, si així li ho reclama la Junta de Govern de Fons Menorquí, davant els casos d'incompliment de les activitats del projecte o condicions establertes pel conveni.
7. En qualsevol difusió que es faci del projecte, s'ha d'utilitzar el següent logotip del Fons, que es pot descarregar del web del Fons (www.fonsmenorqui.org), i el logotip de la Xarxa de Centres Cooperants:

Seguiment i acompanyament del Fons Menorquí

El Fons Menorquí de Cooperació durà a terme un seguiment i supervisió del projecte i es reserva el dret de fer valoració o avaluació en qualsevol fase de l'execució del projecte.

La persona o entitat contractada s'haurà de reunir un mínim d'un cop per setmana per tal de reportar i fer seguiment de les incidències del projecte.

Termini de presentació de propostes

30 de setembre de 2022.

Les persones interessades han d'enviar la proposta tècnica i el currículum a:
desenvolupamentlocal@fonsmenorqui.org